

GLASILO MREŽE ANARHISTA
ZA DIFUZIJU KULTURE OTPORA I SOLIDARNOSTI

Društvo otpora

7. broj, travanj 2017.

Donosimo vam uvod u novi pamflet *Uistinu slobodno i organizirano društvo*, novu rubriku *Anarhistička strategija kontra-moć*, samoanalizu *Anarhističko djelovanje usprkos državnoj represiji*, kratki tekst *Razlike pro-vladajućeg i slobodarskog feminizma*, intervju s učiteljicom *Escuela Libre de Constitución* i zaključke nepravomoćne presude Općinskog suda u Rijeci za Eugena i Zoranu.

masari.noblogs.org / masais.noblogs.org

Uistinu slobodno i organizirano društvo (pamflet)

Pred vama se nalazi najnoviji pamflet koji kao autorski rad potpisuje Mreža anarhista. Tekst je proizvod suradnje dvoje sudionika studentske okupacije nekoliko fakulteta na Sveučilištu u Rijeci koje su se odvijale u dva navrata 2009. godine. Okupirani fakulteti održavali su urednu komunikaciju među sobom u gradu, ali i s fakultetima koji su bili u blokadi i diljem zemlje (radi se o 20-ak ustanova).

Tekst je namijenjen aktivnim anarhistima i onima koji to žele postati dajući im oruđe za rad, agitaciju i obrazovanje. Naravno i svim značajnjicima koji razočarani kapitalizmom i državom traže prikladnu strategiju promjene društva.

Uistinu slobodno i organizirano društvo

veljača, 2017.

masari.noblogs.org / masais.noblogs.org

Iz predgovora; Vrijeme je zanimljivo, jer pri nedostatku revolucionarnog sadržaja razne skupine i pojedinci navlače kostim revolucionarnosti, koristeći se revolucionarnim rječnikom pri tom ne nudeći ništa zaista novo, niti radikalno (zahvaćajući problem u korijenu) drugačije. Tako imamo skupine koje se krunu u direktnu demokraciju, otpor, solidarnost, borbenost ispod čega nalazimo reformističke zahtjeve za sitnim ustupcima od vlasti ili zahtjeve da se postane vlast. Kako bi demonstrirali što želimo reći, zamislimo direktnodemokratski sastanak biznismena na kojem donose odluku o otpuštanju nekoliko tisuća ljudi, direktnodemokratski sastanak neonacista na kojem se donosi plan o napadu na četvrt naseljenu pretežito imigrantima ili direktnodemokratski sastanak političara

koji dogovaraju kako osigurati svoje beneficije u društvu. Uočavate li direktnodemokratsku formu bez revolucionarnog sadržaja?

Ako društvo podijelimo na one koje žele povratak na staro u smislu nazadnog (poput monarhije, „mraka“ srednjeg vijeka i sl.), one koje žele održati postojeće stanje sa sitnim izmenama (drugu vladajuću kliquu, veća prava u okviru demokratske države, dolazak na vlast) i one koje žele drugačije organizirano društvo u svim njegovim sferama izlazeći iz okvira kapitalizma i države (poput aktualnog demokratskog konfederalizma u Rojavi na sjeveru Sirije), mi se kao anarhisti pozicioniramo u treću skupinu, za koju smatramo da je revolucionarna jer dovodi u pitanje sve ustaljene obrasce.

Ono što definiramo revolucionarnim je naša pozicija da znamo i želimo iz temelja drugačije društvo, ruševići sve stare odnose na radnim mjestima, u zajednicama i općenito između ljudi (bilo između spolova, rasa ili generacija). Ako ponekad i podržavamo drugu navedenu skupinu, odnosno želju za obranom postojećih prava, sitnim ustupcima i proširivanjem sloboda u okviru demokratske države, to činimo zato što jer smatramo da ljudi kroz borbu uče i da su tada najskloniji novim prijedlozima, poput sveobuhvatnije kritike društva, nikada ne zaboravljajući da se radi o reformističkim borbama i nikada ne zaboravljajući na vlastite revolucionarne ciljeve.

Ovaj tekst će pokušati popuniti nedostatak revolucionarnog sadržaja u već populariziranim revolucionarnim formama (direktne demokracije, solidarnosti, otpora, borbe) među ljudima, prije svega među aktivnim anarhistima i onima koji to žele postati dajući im oruđe za rad, agitaciju i obrazovanje. Tekst nastaje kao suradnja dvoje anonimnih autora neposredno nakon eksperimenta masovne primjene direktne akcije i direktne demokracije u Rijeci, tijekom studentske okupacije fakulteta 2009. godine. Pamflet je stari dug staroj suradnici naše mreže, nekadašnje Mreže anarhosindikalista, a današnje Mreže anarhista.

Udahnimo revolucionarni sadržaj svim borbama i postanimo odlučna sila koja može „gurnuti stvari“ još dalje!

Cijeli pamflet preuzmite i čitajte
na našim stranicama:

<https://masari.noblogs.org/izdavastvo/>

Anarhistička strategija kontra-moć

Kontra-moć je skup društvenih institucija koje se protive državi i kapitalu: od samoupravnih zajednica (projekata, grupa, kvartova i širih zajednica) do radikalnih borbenih sindikata i naoružanih radničkih, pobunjeničkih straža (crna garda, obrambeni komiteti, YPG).

Ova rubrika će vas povremeno upoznavati s dijelovima društvenih institucija koje su anarhisti gradili kroz prošlost, koje su izgrađene danas i koje želimo izgraditi u bližoj budućnosti.

Crna garda (Ukrajina 1917.)

Crne garde (Чёрная Гвардия, Chjornaya Gvardiya) su bile naoružane grupe seljaka i radnika formirane u periodu nakon Februarske Revolucije u Rusiji i prije boljševičkog razračunavanja s konkurentskim grupama "s ljevice". Kao udarna snaga anarhistika, stvorene su u ljetu 1917. od strane Marie Nikiforove, šireći se 1918. i na Rusiju, pod kontrolom tvorničkih komiteta radnika i moskovske anarhističke federacije.

Maria Nikiforova je ime koje pamtimo, kao anarhistice koja je prva organizirala čelije Crne garde u ukrajinskom gradu Alexandrovsk, poznatije pod nadimkom *Maruša*. Bitno je istaknuti kako je anarhistica organizirala prve grupe za sukob u kojem su dominirali muškarci, time ističući drugačiju prirodu i mentalitet anarhističke filozofije. Prve Crne garde su osnovane s ciljem osvajanje zemlje i slobode za seljake, pritiskajući gradsku vlast na ustupke, pa i nasilno gašenje. Crne garde se šire diljem

Ukrajine zahvaljujući naporima drugih anarhistika, kao što je Nestor Makhno, koje su preuzimale obradivu zemlju i raspodijelile bogatstva seljaca. Premda su se Nikiforova i Makhno razišli po pitanju tjesne suradnje i dalje su svako sa svojim, sada već vojno organiziranim grupama, operirali po Ukrajini s ciljem podizanja i obrane zajedničke anarhističke revolucije. Ime Maria Nikiforova je ostalo u sjenci Nestora Makhna, premda je ista izvršila utjecaj na njega.

Anarhisti su svoj utjecaj vršili kroz ekonomsku moć radničke i seljačke samouprave organizirane kroz "slobodne sovjete" i "komune" koja se proširila nad jednim dijelom Ukrajine - "Slobodni teritorij" - koji je brojio 7 milijuna ljudi, uz zaštitu Crnih garda koje su poslužile kao osnovna jezgra za organizaciju anarhističke *Revolucionarne ustaničke vojske Ukrajine 1919.*, poznate i pod imenom *Crna vojska* (o kojoj će više biti riječi u nekom od sljedećih brojeva glasila). Bezdržavni anarhistički eksperiment trajao je od 1918. do 1921., koji je savladao nacionaliste Austro-Ugarske, Njemačke, Rusije, Krimeje i Ukrajine, ali je ugušen u krvi od strane nekadašnje savezničke boljševičke Crvene armije, kojima je "slobodni teritorij" bio na putu uspostave vlastite hegemonije državnog komunizma i centralne vlasti iz Moskve.

Oružje su anarhisti stekli oduzimanjem istog iz državnih vojnih skladišta, te oružje koje su iza sebe ostavljale poražene vojske nacionalista, ali i boljševika. Svoje vojne formacije su organizirali demokratski i u duhu samodiscipline, stoga su anarhistički partizani donosili odluke kroz raspravu na generalnim skupštinama.

Anarhistička strategija

strategy στρατηγική
stratégie estrategia

nasuprot parlamentarnim i nevladinim rješenjima
je izgrađivati revolucionarnu kontra-moć

Anarhističko djelovanje usprkos državnoj represiji

Redovi u nastavku napisani su iz osobnih iskustava djelovanja s anarhističkim pozicijama i susretanja s policijskom i pravosudnom represijom kao direktnom posljedicom. Rezultat su samoanalize ljudi koji se nose s represijom i razgovora s ljudima koji su to proživjeli. Cilj je promisliti o mogućnostima vlastitog ponašanja pod represivnim radnjama države, te pružiti jedan od mogućih putokaza. Motivacija koja stoji iza pisanja je nastaviti djelovati u svim uvjetima u kojima se zateknemo. Pod represijom mislimo na svako djelovanje represivnog aparata (policija, doušnici, tajna služba, sudovi, zatvori, vojska), koje pokušava suzbiti, ograničiti ili izolirati anarhističko djelovanje. Pod anarhističkim djelovanjem mislimo na svako direktno djelovanje protiv države i kapitalizma oslanjajući se na vlastite snage, ne čekajući nikakve dozvole ni zapovjedi i izgrađujući drugačije međuljudske odnose koji se baziraju na ravnopravnosti, međusobnoj solidarnosti i iskrenosti ovdje i sada, time priželjkujući i ostvarujući drugačiju budućnost.

Rijeka, Hrvatska

Ako započnemo citatom Napoleona bit će vam jasnije kojim smjerom namjeravamo krenuti. Francuski vojskovođa, državnik i car sakupio je razna iskustva kroz svoj život, stoga ga poslušajmo: "Mudrost policijskog posla je u tome – da bi kažnjavao rjeđe, moraš kažnjavati ozbiljnije." Jedan gradonačelnik ili koji drugi političar na funkciji u gradu, županiji ili na razini države može izvršiti pritisak na represivni aparat, da je određene osobe nužno zastrašiti fizičkim nasiljem, progonom policije, a zatim i pravosudnim procedurama, kako bi sustav nesmetano nastavio sa svojim djelovanjem. Tada radnici neometano mogu nastaviti odlaziti na posao i stvarati profit gazdama, djeca odlaziti u školu i učiti se poslušnosti, a vi nastaviti gledati televiziju šopajući se strahom kojim nas vladajući dijeli i udaljavaju jedne od drugih, a svi skupa možemo vidjeti kako u praksi izgleda slogan toliko često izvikivan policiji na prosvjedima – „štítite bogate!“. Ova piramidalna shema identično

foncionira ako na mjesto političara i/ili iznad njega, umetnemo tajkuna kojem ste pomrsili poslovanje. Zapovjedni lanac funkcioniра, a između nas, koji smo na dnu društvene piramide i onih koji stoje iznad nas bilo svojim političkim pozicijama i/ili kapitalom, stoji policija.

Kada se policija odluči djelovati, budite sigurni da su do tada zasigurno prikupili dovoljno podataka kako bi saznali vaše navike, socijalne kontakte i mreže koje koristite pri mobilizaciji u vašim akcijama. Za prikupljanje podataka koriste se nadzorom koji može teći kroz obavijesne razgovore, fotografiranje, fizičko praćenje, prislушкиvanje mobilnih aparata, nadziranje naloga na internetu poput vaše elektronske pošte, Facebook računa ili pak ubacivanjem prislušnih aparata u prostorije gdje boravite. Neki dijelovi posla obavljaju se „staromodno“, i tu na red dolaze doušnici koji se regrutiraju strahom, ucjenama ili plaćom. Nije novost kako svaka država ima tajnu službu koja na raspolaganju ima vlastitu infrastrukturu, stoga nadzor vašeg kretanja nije nikakav problem, uostalom postojanjem GPS-a (globalnog pozicijskog sustava) u vašim mobilnim uređajima i IP-a (Internet protokola) između vašeg računala i Interneta taj posao je maksimalno olakšan.

Operativci mogu iznajmiti stan pored vašeg kako bi vas imali na oku 24 sata na dan, pratiti vas i bilježiti vaše kontakte i navike, a oni smjeliji mogu probati ući u vaša društva. Osim plaćenih operativaca možete računati i na lude koji nešto „duguju“ policiji. Plaćeni operativci i „dužnici“ će pokušati zadobiti vaše povjerenje kako bi došli do informacija o vašem djelovanju ili vas uvukli u potencijalno opasne situacije (najčešće nagovaranjem na besmislene nasilne akcije, poslovanje oružjem i sl. u kontekstu kada za to ne postoji opravdanje, a opasnost od privođenja je realna). Postoje ljudi koji se jednostavno uplaše i odluče „drukati“, zbog manjka kičme ili bojazni za svoju obitelj i radno mjesto. Treba svega biti smireno svjestan ili platiti skupu cijenu ostajanju bez slobode.

Sada kada smo istaknuli s kakvom mrežom represija raspolaže, vratit ćemo se na Napoleona, ulogu policije i šire društvene posljedice za one nad kojima se vrši represija i nad onima koji promatraju. Situacija je sljedeća; nad vama se odvio fizički napad policije zbog neke akcije (npr. prosvjeda, okupacije ili štrajka) i čekate kaznu na slobodi ili u pritvoru. Od vas su odlučili napraviti primjer ostalima, a vi ste držali zastavu/transparent/megafon, dijelili letke, novine, držali govore, predvodili akciju, ili jednostavno održavali stranicu na Internetu u

sklopu nekih širih socijalnih gibanja. Nasilje policije proizvodi širu društvenu traumu, koliko vama toliko i drugima (obitelji, prijateljima, poznanicima). Trauma se uglavnom manifestira tako da većina ljudi koja je do tada sudjelovala više ne želi „uzeti u ruke“ organizaciju ili navedene „materijale“ iz straha od kazne. Ovo reproducirano straha zna ići toliko daleko da si neki ljudi međusobno počnu braniti „subverzivne radnje“, kako nitko ne bi bio ponovno kažnjen. Čak ako se neki ponovno i prime sudjelovanja u društvenim kretanjima poput prosvjeda, inicijativa, kampanja, paze da su unutar okvira sustava, kako na sebe ne bi navukli represivni aparat, a iza takvih društvenih kretanja uglavnom stoje opozicijske stranke i nevladin sektor (udruge).

Radi dočaravanja ovog društvenog fenomena uzet ćemo primjer s majmunima koji su nam bliski srodnici. U eksperimentu se majmunima u zatočeništvu nudi prilika da uzmu bananu, koja je postavljena tako da se do nje treba potruditi doći kako bi se uzela. Kada jedan uspije uzeti bananu biva kažnjen s ostalima. Sljedeći majmun koji poželi uzeti bananu u gotovo svim slučajevima pokušava biti spriječen od ostalih majmuna iz bojazni da se ne dobije kazna. Stoga, svatko od nas u jednom trenutku može preuzeti na sebe ulogu policajca. Sada ako ponovimo citat Napoleona vjerojatno će imati više smisla; „da bi kažnjavao rijede, moraš kažnjavati ozbiljnije“.

Cilj represije je korigirati „devijantno ponašanje“, vratiti vas na „pravu stazu“ ili ako je to neizvedivo maknuti vas s bilo koje staze na određeno vrijeme, a anarhistički protuotrov je naizgled jednostavan – treba ostati uporan, tvrdoglav i pronalaziti načine kako se rehabilitirati i nastaviti djelovati. Kada smo napisali da većina ili neki ne žele nastaviti djelovati iz straha od kazne, a ako neki i nastave djelovati djeluju isključivo u okviru sustava, to ne znači da je takvo ponašanje jedino moguće i da iz takvih situacija nema izlaza. Traume prolaze, rane zarastaju, a iskustva ostaju. Uporna manjina može okrenuti stvari u svoju korist, radikalizirati sebe i situaciju te se postaviti ponovno na noge. Uplašeni simpatizeri se pomalo vraćaju, stvaraju se nove simpatije ljudi koji su imali slična iskustva i dolaze nove generacije neopterećene strahom. Ako vam je otežano ili zabranjeno kretanje i djelovanje u užem centru grada, treba shvatiti da grad ima i periferiju, ako vam je zabranjeno ili otežano djelovanje u gradu, treba razumjeti da postoje i drugi gradovi, regije i države, ovisno o tome koliko represija širi svoje pipke toliko ima i alternativa.

Zašto bi se osjećali poput laboratorijskih štakora i reagirali na impulse s kojima vas vlast, poput

laboratorijskih štakora i reagirali na impulse s kojima vas vlast, poput znanstvenika koji testira nad životnjama, proučava i dovodi do ludila? Dopušteno je koristiti lukavost kako bi izbjegli njihove mreže, bit će prilika za uzvratiti udarce. Ključno je ne odustati, nastaviti se povezivati sa sličnomišljenicima i omogućiti si rehabilitaciju. Ako ostaje bojazan od kazne, treba si osigurati ponavljanje situacije koja je dovela do kazne, ovoga puta bez kazne. Kaže se da se straha najučinkovitije riješiti ako mu krenete u susret i to je poprilično točno. Neki od nas su imali prilike sudjelovati s anarhistima u drugim državama u akcijama nakon kojih nisu bili kažnjeni, a i prilike pričati s ljudima koji su prošli kroz državnu represiju.

Stoga, jedan od izvora snage je i internacionalni karakter našeg pokreta. Anarhistički pokret ima bogatu prošlost i planetarno je rasprostranjen, stoga je malo vjerojatno da netko prije vas nije prošao kroz nešto slično i nastavio djelovati.

(Izola, slovenski dio Istre)

Moramo razbiti jednu iluziju na koju povremeno nailazimo – kako je moguće djelovati bez da se ikada dođe u doticaj s represivnim aparatom. Anarhističko djelovanje za sobom nosi posljedice, od toga ne treba bježati jer je u tome, između ostalog, leži naša snaga. Tamo gdje drugi odustaju pred i najmanjom preprekom mi smo naviknuti za djelovati u atmosferi straha od kazni i sukoba. Nemoguće je graditi borbeni pokret očekujući da neće biti problema, nego ga je potrebno graditi usprkos njima i na njihovom razrješavanju. Vi možete organizirati puno akcija i proći bez kazne, ali pitanje je vremena kada će policija pokucati na vaša vrata ili vas uhvatiti za vrat i staviti vam lisice. Iz toga treba učiti da je potrebno imati mrežu kontakata koja će poslužiti u solidariziranju s onima pogodenim represijom (pružanjem ohrabrenja, "sigurne kuće" i dr.), prikupljanju podrške za različite vrste pritiska na policiju, sudstvo, vlast, poslužiti punjenju „fondova solidarnosti“ za ljudе koji su zbog svog djelovanja ostali bez posla, protiv kojih se vode sudski postupci ili kojima je potrebna liječnička skrb.

Istaknuli bi kako ne treba miješati ljudsku pravdu s pravom tužitelja i sudova, revolucionarni puls masa s javnim mnijenjem koje se formira kroz mainstream medije, ljudi znaju to lako pomiješati jer ne crpe autoritet iz svog osjećaja za pravdu i slobodu, već iz "zakona jačeg" i spuštanja glave pred pasivnim prihvaćanjem statusa quo. Govorimo to jer mi legitimitet za djelovanjem crpimo iz sebe samih i iz svih onih potlačenih grupa u društvu koje trpe sustavno ponižavanje. Anarhisti posjeduju jednu crtu individualnosti koja graniči s antisocijalnom mišlju, koja im pomaže da nastave djelovati i kada za to ne postoji „pravi uvjeti“, kada je „javno mnijenje“ konzervativno ili reformistički nastrojeno, kada socijalni pokreti privremeno podbacuju i vraćaju vjeru u „parlamentarna rješenja“. Usprkos svemu, potrebno je nastaviti djelovati, ne otupljujući oštricu anarhističke kritike i beskompromisnosti u borbi, zadržavajući svoju autonomnost naspram države i njezinih rješenja. Stoga, bitno je zadržati svoje vrijednosne pozicije i ne dozvoliti usisavanje u

različite parlamentarne i nevladine opcije, nadograditi se svojim i tudim iskustvom i gurati naprijed. Potrebno je ponekada odmoriti se, ali nije dozvoljeno odustati. Prilike za našom intervencijom će se ukazivati, a mi ćemo biti spremniji i odlučniji nego prije. Razloga za akcije nikada neće nedostajati.

*Inicijativa za javne anarhističke intervencije
PRVA LINIJA*

Razlike pro-vladajućeg i slobodarskog feminizma

Pro-vladajuće feministice traže zaštitu žena kroz prisilne aparate države. Slobodarske feministice podržavaju i brane samozastupanje žena u zajednicama (kroz samoorganiziranu zaštitu i samoobranu žena).

Pro-vladajuće feministice žele da se svaka žena može natjecati na tržištu "jednakih prilika" i bude nagrađena prema individualnim dostignućima. Slobodarske feministice se, nasuprot toga, bore da se svaka individua razvije kroz solidarnost i ravnopravnost, te da je svako zadovoljen prema njegovim potrebama.

Pro-vladajuće feministice žele inkorporaciju žena na pozicije moći, u parlamentu i vojsci. U više upravne odbore kapitalističkih poduzeća i među vladine dužnosnike. Slobodarske feministice žele ukidanje hijerarhijskih institucija, zato se proglašavaju anti-militaristicama, anti-državno nastrojenima i kritičarkama parlamentarizma.

Pro-vladajući feminism smatra da je jednakost spolova "ljudsko pravo", koje mora biti zagaranuirano od strane države. Slobodarski feminism argumentira kako država ne može garantirati ravnopravnost, pošto se ravnopravnost ne postiže kroz hijerarhiju društva, koje proizvodi piramidalnu i represivnu organizaciju države.

Pro-vladajuće feministice stvaraju "građansku feminističku svijest", skup praksi i vrijednosti koji stvara poslušnog subjekta, submisivnog demokratsko-neoliberalnim relacijama. Slobodarske feministice stvaraju "feminističku klasnu svijest" (skup slobodarskih principa), koja zahtjeva ukidanje odnosa moći i njihovu zamjenu slobodnim odnosima u ravnopravnosti.

Pro-vladajuće feministice inzistiraju na objašnjavaju feministika kroz povijest u terminima "valova" (prvi, drugi, treći val), ignorirajući i cenzurirajući radnički feminism. Slobodarske feministice, ne zanemarujući teorijske doprinose pro-vladajućeg feminism,

svoj feminizam ukorjenjuju u borbi potlačenih klasa.

Pro-vladajuće feministice žele "zeleni, dobri i uključujući" kapitalizam. Slobodarske feministice se bore protiv kapitalizma i svih oblika opresije, bilo na ekonomskom, političkom ili kulturnom planu.

Pro-vladajuće feministice su povezane s hijerarhijskim i parlamentarnim organizacijama. One promoviraju parlamentarizam i važnost uključivanja žena u vladajuću politiku. Slobodarske feministice, organizirane u horizontalnim organizacijama, prakticiraju direktnu akciju, uzajamnu podršku i samoupravljanje.

Pro-vladajuće feministice smatraju zakone o spolu od vitalne važnosti kako bi "feminizirale" hijerarhijske institucije kapitalizma. Slobodarske feministice smatraju kako anti-patrijarhalna borba nije u "ravnopravnosti dominiranja" po uzoru na muške državnike, već u ukidanju odnosa dominacije.

Izvor: <https://elmicianocnatachiclana.blogspot.hr/2017/03/10-diferencias-entre-el-feminismo.html?m=1>

Prijevod i prerada: Mreža anarhistica (komitet za razbijanje vladajuće ideologije)

Tekst je financiran sredstvima Fonda za poticanje direktnе akcije i samoupravljanja Agencije za anti-državnu i anti-kapitalističku borbu za 2017. godinu

Slobodna škola u Argentini (intervju s učiteljicom)

P: Za one koji nisu iz španjolskog govornog područja, možeš li prevesti i objasniti ime vaše škole "Escuela Libre de Constitución"?

O: Escuela Libre de Constitución znači Slobodna škola Constitución. Constitución je kvart u kojem smo započeli s radom, gdje se nalazila kuća FLA (Federación Libertaria Argentina, argentinska anarhistička [slobodarsko komunistička] federacija, op.a.). To je vrlo marginaliziran kvart, ujedno jedno od "red-light" (dio grada poznat po prostituciji, op.a.) područja grada (Buenos Aires, op.a.).

P: Možeš li nam reći malo više o povijesti škole, o ideji iza nje kao i o procesu osnivanja?

O: Škola je započela kao radionica na temu slobodarskog obrazovanja u kojoj su sudjelovali aktivisti iz federacije (FLA, op.a.) i neki istraživači koji su doveli druge ljudi "izvana". Nakon diskusije i istraživanja, morali su odlučiti da li osnovati službeno priznatu srednju školu koju bi vodila društvena organizacija, ili radionice osposobljavanja. Bili smo više zainteresirani za stvaranje škole jer smo tako mogli doprijeti do ljudi izvan slobodarskog balončića.

Kao što sam rekla, nisu svi sudionici škole članovi FLA, neki profesori se uopće ne smatraju anarhistima, ali svi smo se složili oko principa slobodarskog obrazovanja, među kojima je i odbacivanje ideje stvaranja škole za proizvodnju kadrova. Kako bismo dobili anarhističke aktiviste, pružamo određen sadržaj na temu anarhističke povijesti, ali iznad svega pokušavamo promovirati kritičko razmišljanje.

P: Koji su neki od najvećih problema s kojima ste se susreli na početku i jesu li oni i dalje prisutni ili su se pojavili novi problemi?

O: Najveći problemi su i dalje prisutni zbog populacije s kojom smo izabrali raditi; mladi ljudi i odrasli ljudi koje je mainstream obrazovanje odbacilo, koji ponekad žive u nasilnom okruženju s kojim se moramo nositi i zato što mnogi od njih dolaze s rasističkim ili kapitalističkim mentalitetom kojeg se trudimo promijeniti.

Još jedna poteškoća s kojom smo se izabrali pozabaviti je heterogenost grupe profesora koje imamo, koji dolaze iz različitih političkih pozadina i ponekad je teško postići konsenzus oko toga kakvu školu želimo stvoriti.

Glavni alat za rješavanje ovih problema su skupštine/plenumi na kojima razgovaramo o našim razlikama i pokušavamo postići dogovor. Neki od nas trenutačno razmišljaju o tome kako da osiguraju da su skupštine uistinu horizontalne, kako bi se spriječilo ljudi da nameću svoje ideje samo zato što su glasniji ili govore više. Također, kao u većini organizacija, usklađivanje razlika je kompleksno, ljudi koji mogu i žele raditi puno ponekad frustriraju ljudi koji ne mogu.

P: Prepostavljam da ste se morali jako boriti kako bi vaša škola bila priznata kao legitimna obrazovna ustanova. Možeš li nam reći više o toj borbi i gdje stojite danas? Također, postoje li neke sl. institucije?

O: "Bachilleratos populares" (narodne srednje škole, op.a.) pojavile su se 2000-ih godina kao dio strategije preživljavanja nekih društvenih pokreta koji su vidjeli da ako žele opstati trebaju više komunicirati s narodom, neki su osnovali kulturne centre i ideja je evoluirala iz radionice u školu. Zajedno s koordinatorom istraživanja (CEIP) stvorili su koncept narodnih srednjih škola kako bi popunili praznine u mainstream obrazovanju i uz puno mobilizacije uspjeli su biti službeno priznati. Trenutačno postoji oko 100-tinjak takvih škola u zemlji. Postoje koordinacijske platforme kao što je "La Coordinadora de Bachilleratos Populares", kao i "Red de Bachilleratos Populares" kako bi se obranilo što smo postigli. Trenutačno smo se malo udaljili od njih s obzirom na to da oni opravdavaju dobivanje finansijskih sredstava od države, ali održavamo redovite sastanke s druge dvije narodne škole koje dijele našu potrebu za autonomijom i naše odbijanje da postanemo državnim obrazovnim radnicima. Međutim, nemamo loše odnose s drugim narodnim školama, jednostavno imamo drugaćiju viziju.

Mi smo rijetka autonomna narodna škola koja javno zastupa slobodarske ideje i obrazovanje, ali postoje i neke druge narodne škole imaju profesore koji su dio anarhističkog pokreta.

Sada smo službeno prznati od države i naši učenici po završetku dobiju službene svjedodžbe o završenom srednjoškolskom obrazovanju. Također, primaju stipendije od države kao i svi učenici lošeg imovinskog statusa. Drugih odnosa s državom nemamo.

P: Koji tip predmeta nudite? Po čemu se razlikujete sadržajno od drugih škola?

O: Predajemo većinu "tradicionalnih" predmeta, jezike, povijest, engleski, matematiku, itd. Profesori teže za ravnotežom između sadržaja koji učenicima mogu zatrebati u dalnjem obrazovanju, i sadržaja koje mainstream obrazovanje ne pruža, a koje mi smatramo važnima za promoviranje kritičkog mišljenja (različiti pogledi na povijest, ili neka slobodarska literatura, itd.). Također, držimo da je važno imati participatorna i dijaloška predavanja i u nekim je slučajevima dio evaluacijskog procesa držanje predavanja od strane samih učenika. Jedan od predmeta koji imamo, a kojeg "normalne" škole nemaju je "desarrollo comunitario" (razvoj zajednice). Ja to predajem drugom i trećem razredu (škola traje 3 godine). U prvom razredu uče o povijesti kapitalizma i radničkog pokreta, u drugom uče o radničkim pravima i alatima koje imaju na raspolaganju za njihovu obranu, i u trećem o kooperativama i kako ih pokrenuti (idealno bi do kraja godine već pokušali osnovati vlastitu kooperativu i novac koji bi zaradili išao bi za njihovo maturalno putovanje).

P: Tko može predavati u školi? Koji su uvjeti? Da li je potreban poseban trening za predavanje u slobodnim školama za razliku od državnih škola?

O: Bilo tko može predavati. Imamo nekoliko sastanaka na početku i na kraju godine kako bismo objasnili kako škola funkcioniira. Pokušavamo raditi u pedagoškim parovima ili grupama, dakle, više od jednog profesora po predavanju kako ne bi postojao jedan glas, i iako nemamo uvijek dovoljno ljudi da bismo to zajamčili. Smatramo da je važno da novi profesori nisu sami (također, jer se dogodilo i da novi profesori naglo odu), stoga, mislim kako bi se moglo reći da imamo probnu godinu za nove predavače kako bi vidjeli hoće li ostati i shvaćaju li posao za ozbiljno prije nego im dopustimo da predaju sami.

P: Možeš li opisati tipičan dan u školi, tijek nastave, možda čak i tjedna?

O: Tipičan dan izgleda uglavnom ovako; Pozdravim svakog od učenika poljupcem i čavrljanjem, onda netko ode napraviti "mate" (kofeinski napitak, op.a.) da popijemo tijekom predavanja, zatim svi sjedimo i čitamo

bilo tekst, bilo vijest ili gledamo video koji potom potakne diskusiju, na kraju postavim pitanja da pokušam vidjeti što smo svi razumjeli, također, učenici koji su mirniji dobiju priliku sudjelovati. Puno puta učenici govore više od mene i uvijek naučim nešto novo... Nisam veliki obožavatelj korištenja školske ploče, ali nekad ih zatražim da pojasne koncepte na njoj... Nisu svi učenici potpuno zainteresirani za predavanja, tako da neki vani puše ili sviraju gitaru. Vidim to kao dio njihovog procesa, doći će učiti kad budu spremni, i dokle god ne rade nešto što može njih ili nas uvaliti u neprilike, ne smeta mi. Većina nas koristi samoevaluacije za završne ocjene i oni učenici koji nisu radili dovoljno obično su toga svjesni. Srijedom obično imamo dodatne aktivnosti, nekad ostanu gledati filmove i jesti s profesorima, a nekad imamo tečaj samoobrane za djevojke ili igramo društvenu igru koju smo sami napravili kako bismo postavili i odgovorili na pitanja o seksualnosti ili potaknuli raspravu o konzumerizmu, korištenju droga, ili o bilo čemu što smatramo važnim za razgovarati. Iako se ove aktivnosti ne ocjenjuju, učenici ostaju iz istinskog interesa.

P: Zašto smatraš da je ova vrsta ustanove važna?

O: Mislim da je važna jer je to poput sijanja sjemenja... 5 učenika se vratilo kao profesori i pokušavamo školama vratiti značajno mjesto u zajednici, adresiranje problema, savjetovanje mladeži... čineći da je obrazovanje o obrazovanju i dijeljenju, a ne o ispitima i autoritetu.

P: Koji je odnos između škole i širih društvenih zbivanja? Da li je ona mjesto aktivizma u zajednici uz to što je obrazovna institucija?

O: Učenici i neki od nas profesora su iz kvarta, i kao takvi sudjelujemo u lokalnim događanjima i

imamo dobre odnose s drugim organizacijama... pomogli smo posaditi voćnjak u lokalnom parku, što je bila inicijativa zajednice, neki profesori su organizirali posjet obnovljenim poduzećima, ekološkim komunama ili radničkim kooperativama... nekad učenici moraju istražiti o raznim organizacijama kao dio svog školovanja... dogovaramo se na skupštinama/plenumima kojim mobilizacijama ćemo prisustvovati i idemo sa zastavom, bubnjevima, vatrometom... cijelom opremom i volimo to. Ove smo godine posjetili novine kojima sad upravljuju radnici, nakon čega su napisali članak o našoj školi. U vezi smo s ljudima iz Venecuele koji bi isto pisali o nama. Također, na audiovizualnoj radionici učenici su napravili videe koji su osvojili nagrade i bili spominjani ovdje i u Brazilu.

P: Kako uspijivate pokriti troškove?

O: Troškovi su uvijek problem, moramo plaćati najam koji stalno poskupljuje. Mi profesori ne samo da ne naplaćujemo svoj rad, već moramo pridonijeti pokrivanju mjesecnih troškova ustanove. Također, organiziramo proslave i događanja kako bismo prikupili sredstva, iako nam prijeti rizik zatvaranja jer nemamo financije. Zato pokrećemo malu tvornicu čaša dobivenih rezanjem boca za koju se nadamo da će nam pomoći na neki način, ali novac je, nažalost, uvijek briga.

P: Koji su vam nade i planovi za budućnost škole i ima li nešto što smatraš važnim za dodati?

O: Da ćemo opstati, i imati svoju kuću, da ćemo uspjeti stvoriti zajedničku ideju o tome što želimo da naša škola bude, kako bismo mogli dalje transformirati obrazovanje i umanjiti poroke koje smo naslijedili od mainstream škola... ali opstanak je zasad dovoljan!

Zaključci nepravomoćne presude za Eugena i Zoranu

Pri Općinskom sudu u Rijeci 20. listopada 2016. godine donesena je nepravomoćna presuda koja glasi da su krivi po svim točkama optužnice (oboje za narušavanje javnog reda i mira, Eugen za teške fizičke ozljede policajcu i oboje za prisilu prema policajcima). Presuda glasi 10 mjeseci zatvora ako prekrši uvjetnu od dvije godine za Eugena i 6 mjeseci zatvora ako Zorana prekrši uvjetnu od 1 godine.

Obavještavat ćemo vas o presudama ovisno o stupnju presude (sljedeći je županijski sud...). Uložit će se žalbe, jer ako su prihvatali presudu mogu zaboraviti ikada raditi u svim poduzećima koji traže čisti dosje (u smislu kaznenih djela protiv života i tijela, te "organa reda" – tj. u svim školama, uzimajući u obzir da su oboje profesori).

Javnost je morala stajati u hodniku pošto nije bilo dovoljno mjesta u sudnici, a pravosudni policajci su po prvi puta uznemireno cirkulirali među pridošlom javnosti.

Podsjetimo se, kazneni postupak je nastavak državne represije nakon kukavičkog napada policije u civilu na navedene, nakon prosvjeda protiv socijalnih rezova i privatizacije javnih dobara, u Rijeci 2013. godine u sklopu kriminalizacije socijalnih prosvjeda i djelovanja mimo stranaka i nevladinog sektora.

Borba se nastavlja do zadnjeg daha!

Ovim putem se želimo zahvaliti obitelji, prijateljima, drugovima i ostaloj javnosti koja prati ovaj slučaj od početka, te nam izražavaju bezrezervnu podršku. Od organizacija bi posebno istaknuli *Federaciju za anarhističko organiziranje* (FAO, Slovenija & Hrvatska) čiji smo članovi te koja se pobrinula za protok informacija prema *Internacionali Anarhistički Federaciji* (IAF-IFA) i *Zadrugu Praksa* iz Pule koja je prva udomaćila događaj solidarnosti. Također, sindikatu *Akademski solidarnost*, čiji smo također članovi, zahvaljujemo se jer su dodatno senzibilizirali domaću javnost svojim izjavama i pismu prema sutkinji Brankici Grgurić, Općinskom sudu, policiji i vlasti u Rijeci. Za kraj bi istaknuli novinare Slavicu Klevu jer je objektivno prenijela informacije u Novi list sa svojim člankom "Što se dogodilo na mirnom prosvjedu u Kružnoj? Mlađiću i djevojci uvjetne kazne za incident s policijom" i Nikolu Leskovar sa svojim člankom za Varaždinske vijesti.

Izvještaji s ročišta su se prevodili na francuski, talijanski, španjolski i engleski jezik, a podrška anarhističkim grupama i pojedinaca, te prijatelja stizala nam je iz Švicarske, Njemačke, Italije, Češke, Slovenije, Srbije, BiH, Makedonije, Bugarske, Poljske, Austrije, Irske, Švedske, s Novog Zelanda, Chilea, El Salvador-a i Hrvatske.

Ništa još nije gotovo, podrška je još uvijek potrebna, kazneni postupak traje, baš kao i naša borba...

Više informacija na: <https://masari.noblogs.org/solidarnost-vs-represija/>

